

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri modice.
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

„Asociaţiunea“.

Membrii «Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român» sunt întruniţi în adunare generală ordinară la Oraviţa pe zilele de 14 şi 15 a l. c. Ei au menirea a asculta raportul general al comitetului central asupra activităţii sale în anul expirat, a controla dacă s'a adus la îndeplinire hotărârile ei luate mai înainte, a se convinge de starea materială a Asociaţiunii şi să găsească căile pentru atingerea scopului măreţ ce urmăreşte Asociaţiunea noastră de peste 40 de ani.

Înălţătoare sunt pentru orice suflet de Român ideile pe care este clădită această instituţiune şi care tinde la ce este mai scump pentru poporul nostru: literatura lui şi cultura poporului seu. Luptele bătrânilor nostri contra a tot felul de neajunsuri au ştiut să pue Asociaţiunea noastră pe baze solide şi dacă n'au putut vedea toate dorinţele lor împlinite, datorinţa noastră este a continua clădirea începută cu atâta zel şi dor pentru binele neamului nostru.

A trece prin timpui vitrege — a fost soarta Românilui. De ele nu suntem scutiţi nici astăzi. Oţeliţi în lupte putem întimpina cu mai multă energie greutăţile prin care trecem. Lăsa-vom deci la o parte şi de astă-dată toate patimile şi ţinta noastră să fie ca să aducem hotărâri folositoare pentru înaintarea culturii poporului nostru, şi cu deosebire a poporului de jos, care prea puţin până acum s'a putut învrednici de binefacerea Asociaţiunii noastre.

Salutăm cu respect adunarea generală dela Oraviţa a Asociaţiunii şi le urăm muncă rodnică şi folositoare neamului nostru.

Şcoală practică de economie în Selişte.

De când cu desfiinţarea şcolii economice de model din Răşinari, comisiunea economică comitatensă vota anual din subvenţiunea de 800 fl. ce o da numitei şcole câte unul sau mai multe stipendii pentru frecuranţi ai academiei economice din Ungarisch-Altenburg. Chemarea bursierilor era, ca după absolvarea academiei, să se pună în serviciul comitatului Sibiiu. În lipsa de o economie mai mare, aproape toţi absolvenţii au trecut în România. Cum pentru Românii din comitatul nostru este de mare importanţă o şcoală practică de economie — zelul prim-pretor dl Petru Draghits din Selişte a sulevat la comitetul central al «Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu» ideea înfiinţării unei asemenea şcole în Selişte şi aceasta cu atât mai virtos, cu cât casa de păstrare de acolo votează acum de mulţi ani câte un ajutor bănesc în scopul promovării pomăritului în cercul Selişte. Afară de aceasta pentru realizarea şcolei ar mai vota comuna politică Selişte şi cu timpul şi celelalte comune câte o sumă corespunzătoare.

Ideea primită cu căldură, comitetul reuniunii agricole a făcut un plan detaliat pentru organizarea şcolei şi în acelaşi timp a suplicat la comisiunea economică comitatensă pentru sistarea stipendiilor şi pentru extradarea subvenţiei de 800 fl. pentru şcoala ce se înfiinţează în Selişte. Comisiunea economică, precum aflăm, în şedinţa sa din 3 c. a şi votat subvenţia pentru şcoala des amintită.

Comuna politică Selişte a cedat în favorul şcolei 5 jugere din păşunea comunală, ce s'a rigolat, s'a plantat deoamdată cu pomi şi s'a închis cu pălan.

Fiind întreagă afacerea de mare semnătate, comitetul reuniunii agricole va publica detaliile înfiinţării şcolii „Trib.“

Pregătiţi-vă pentru a planta pomi roditori.

Un pom plantat, dacă şi nu ne aduce îndată un folos, decât abia peste doi sau trei ani, el devine cu timpul un isvor nesecat de câştig, care creşte până la un timp oare-care, fără a mai avea multă trudă şi cheltueală cu el. Şi dacă ne gândim, că atâtea locuri, cari nu se pot folosi de plugarul nostru, aşa zicând pentru nici o cultură, nu înţelegem de ce nu s'a convins încă, că ele plantate cu pomi roditori se pot preface în locuri ce răsplătesc cu prisosinţă.

Timpul pentru plantat se apropie şi cum acuma avem o mică pauză (întrerupere) în lucrările câmpului, să-l folosim pentru lucrările pregătitoare şi mai târziu la vremea sa pentru plantat însuşi.

Un pom se plantează la locul definitiv (statornic) când are cel puţin un an dela altoire şi cel mult cinci ani. Plantarea se face toamna, începând dela 15 Octomvrie până când frigul nu mai îngădue lucrul în grădină.

Pomii se scot din pepinieră (şcole de pomi) cu grije ca să nu se vature rădăcinile; tăieturile făcute cu casmaua (hârleţul) sau cu târnăcopul (cloampă) la scoatere se netezesc cu cuţitul, astfel că rădăcinile rămase la pom să nu mai aibă nici o zdrelitură decât tăietura făcută cu cuţitul; această tăietură se face de desubt, aşa că după-ce se plantează pomul, ea să se aşeze pe pământ.

Gropile să se facă cel puțin cu 15 zile înaintea plantațiunii; să aibă 1 metru lărgime și 0.80 adâncime, ear pământul scos să se împartă în două grămezi: cel deasupra și cel din fund.

La plantare se aruncă întâiu în groapă cel deasupra, ear pământul scos din fundul groapei se amestecă cu pământ de bălegar (gunoiu) putred și se acoper rădăcinile pomului cu el.

Înainte de a arunca pământul în groapă se pune un tutor (par), de care se va lega pomul, care nu trebuie pus mai adânc în pământ decât atât cât a fost mai înainte.

După plantare se udă odată și bine, însă numai dacă s'a plantat pe timp uscat; după aceea se acopere cu un strat de frunze pământul strâns în formă de moșoroi în jurul pomului, apoi primăvara se descopere, se face un fel de blid la rădăcina pomului și se pune pe deasupra paie măruntă sau pleavă, spre a ținea umezala în timpul verii, când trebuie să se și ude cât mai des și în așa mod, ca apa să pătrundă în pământ în toate părțile până la fundul groapei.

Distanța (îndepărtarea) între pomi variază după împrejurări, așa că nu se poate spune anume. Nu trebuie însă să uităm, că un pom dă fructe mai mult pe ramurile laterale (din laturi), cari au

FOIȚĂ

Onoarea unui pompier...

În liniștea stradei Fleurieu, din mijlocul orașului Lyon, răsună de dimineața până seara ciocanele de tinichigerie (pleurarie). Așa la ameazi, câte-va minute de tăcere, spun, că bătrânul Ambrosie și Petru, ucenicul lui, lăsase munca spre a îmbuca mâncarea pe care o gătise în odaia din dosul prăvăliei, Maria, singura fată a bătrânului. După masă însă ciocanele loveau din nou cu putere tinicheaua (pleul) și făceau un zgomot asurzitor...

După-ce își sfirșea treaba casei, după-ce pune pe foc oala pentru cină, Maria se așeza pe pragul lucrătoarei (atelierului) și împletea ori cârpea hainele zdrențuite ale celor ce lucrau, tot aruncând spre ucenic câte o privire care se stingea repede când întâlnea ochii tinărului.

Și săptămânile treceau repede în hardughia tinichigiului, și Duminecile veneau iute: atunci ciocanele se odichneau, ear strada rămânea în liniștea ei tristă.

Duminecile de dimineață, Petru își pune chivără de alamă pe cap și alerga la

nevoie de loc și lumină. Pomii plantați prea aproape, neprimind lumină decât la vîrf, produc mai puțin: e dar mai bine să se planteze pomii în linii pe un rînd sau două și între linii să rămână câte o fâșie de loc, care se poate folosi pentru alte culturi, d. e. legume.

Pomii cu trunchiu înalt cresc anevoie când sunt plantați într'un pomet cu iarbă ce se cosește sau cu lucernă; le merge bine însă într'un loc cu iarbă de pășune.

În pomet se plantează caiși, cireși, pruni, meri, peri și nuci. Toți trebuie să aibă cel puțin 2 m. când se plantează și să fie altoiți pe pădureți ieșiți din sēmēntă.

Îndepărtarea între ei să fie de 4, 5 și 6 metri, numai pentru nuci să fie de 12 m.

DIN LUME

Distinoție. A. S. R. Principele Ferdinand al României a fost invitat de împăratul Wilhelm II să asiste la manevrele armatei germane.

Principele Ferdinand a plecat Sâmbătă la Berlin, unde a fost găzduit în palatul imperial, de unde a însoțit pe M. S. Impăratul la manevre.

câmp unde îl aștepta proba cu pompele de apă, căci era pompier (focar). Și timp de două ceasuri, pe când alții se plimbau, căscau gura sau beau banii pe cari îi câștigau cu multă muncă timp de șase zile, el asculta instrucția sergentului și luarea aminte a lui nu se depărta decât când Maria, care se întorcea din țirg, se oprea o clipă să admire mândra înfățișare a calfei tatălui său, curățel și frumos în zile de odichnă.

După prânz, câteși trei porneau spre câmp pe marginea Renului și câte-odată bătrânul îi ducea la teatru în serile când era »representație populară«.

Din pricina vieții pe care o duceau, așa de liniștită și tericită, Petru începuse să iubească pe Maria, care avea optsprezece ani și se uita cu drag la el, pentru-că el ar fi fost... un bun bărbat.

Bătrânul Ambrosie nici nu gândea să zică da, despre această căsătorie, dar' nu zicea nici nu.

El se gândea că Petru, deși e un băiat muncitor, nu are un gologan măcar. E adevărat, că dînsul, măestru, avea ceva pus d'oparte, dar' nu se gândea să dea zestre Mariei pentru-că și el când se însurase cu sormană lui soție Marietta, care era de mult moartă, ea nu avea nici un gologan.

Comitetul revoluționar din Macedonia. Se telegratează din Sofia: Generalul Zonciev și toți colegii sei din comitetul macedonean au fost arestați. Deasemeni s'a arestat ieri la hotar colonelul în pensie Nicolov, secretarul comitetului. Sub escortă militară colonelul a fost adus aici și depus la Dobnici. Se crede că guvernul are dovezi despre uneltiri primejdioase pentru pace ale comitetului macedonean.

Meetinguri în Bulgaria. Joi seara s'au întrunit Macedonenii marcanți din Sofia și au hotărît să țină meetinguri în toate provinciile Bulgariei pentru liberarea lui Tzonceff, vicepreședintele comitetului bulgaro-macedonean. «Neue fr. Presse» e informat, că Tzonceff voia cu ocazia sêrbărilor dela Șipka să trimită o bandă mare în Macedonia. Arestarea lui a fost prin urmare pe deplin motivată.

Culegerea și păstrarea poamelor.

Deși anul acesta avem puține poame, totuși cele rămase va trebui să le culegem cu atât mai mare îngrijire, cu cât ele sunt în anul acesta mai căutate și prin urmare mai scumpe. Dăm aci câteva sfaturi în această privință, care

Și răspunsul ăsta îl dădea tata Ambrosie, ori de câte-ori sormanul amoretat îi făcea cererea sa sfoasă.

Când se puneau la masă, Petru și Maria aveau ochii roșii de plâns, dar' bătrânul se prefăcea că nu vede.

Și vremea trecea astfel.

Într'o seară de iarnă, când zăpada albise pământul, Petru era de gardă [pază] la căsarina pompierilor.

Deodată clopoțelul electric sună, sirenele urlă și afară se aude un soldat strigând »Foc! Foc! Arde în strada Fleurieu, la tinichigiul!...«

Petru sări; pompa era gata și caii pornesc în fuga mare, pe când gornistul cânta alarma înfiorătoare prin stradele adormite!...

Când ajunseră, hodoroaga de casă veche și slabă, ardea ca paele!

Vecinii începuseră să dea ajutor, dar' în față, aproape sê-i arză barba lui cărunță, bătrânul țipa disperat:

— Maria! Maria! E acolo sus în camera ei!

Scara de lemn ce ducea la casă, căzuse arsă, lăsând să se înalțe cătră cer mii de schîntei. Maria e perdută dacă un om de inimă nu se hotărăște la o faptă eroică!

Moartea ei este aproape sigură!

am dori să fie urmate de cultivatorii de pomi în interesul lor chiar.

Poamele ce sunt destinate pentru a le păstra mai mult timp se vor culege totdeauna cu mâna, pe timp uscat, dimineața, după-ce s'a dus roua de pe ele.

Unele fructe ca: persecile, merele și perele de vară, se moaie dacă le lăsam să se coacă pe pom, se vor culege dar mai de vreme spre a-și completa coacerea la locul de păstrare.

Perele de toamnă și de iarnă se vor culege când coaja lor e verde-galbenă la coadă.

Culegerea să se facă în mai multe rânduri, în coșuri cu paie pe fund.

Condițiunile de păstrare sunt: locul de păstrare să nu fie prea cald, nici prea umed și lumină să pătrundă foarte puțină, aerul să nu se schimbe.

O cameră rece așezată spre meza-noapte, între alte două camere și neavând ferestri decât într'o parte, provăzute cu obloane, este foarte nimerită pentru a păstra fructe.

Deasemenea o pivniță sănătoasă e bună pentru păstrarea fructelor, dar trebuiesc puse în ea aproape coapte, altfel rămân cu gust rău. Fructele nu se șterg și nu trebuie să se poarte mult prin mâni; se așează pe polițe cu coada

Hodoroaga de casă crapă din toate părțile sub flacări. Cine se arunce în foc? Cine vrea să moară?

Mai mulți pompieri se reped. Petru însă trece înaintea tuturor!

El trece prin foc spre odaia cu nenorocire, și peste o minută se arată earăși mulțimii spăimântate, cu hainele în flacări, groaznic, desfigurat, cu părul arzând, dar ținând în brațe pe Maria leșinată, pe care o pune la picioarele bătrânului Ambroise, zicând simplu: Na!

Paguba a fost mare, dar societatea de asigurare a plătit și banii bătrânului au fost scoși din foc la vreme.

Vieța a reinceput tot așa de liniștită în lucrătorea zidită din nou.

Petru însă nu mai vorbește, nu mai arată bătrânului dorința să se însoare cu Maria!

Inzadar fata își arunca privirile spre el, Petru se ferește, și cu toate astea se vede după înfățișarea lui că suferă pentru blonda lui iubită.

Lucrul ăsta îl puna pe gânduri pe bătrânul Ambroise, care într'o zi, ne mai putând să rabde, zise:

— Ei bine Petre, pe când nunta? Nu

în sus, fără să se atingă între ele, pe fân sau pe mușchiu uscat. Se vor căuta cât de des și se vor înlătura cele stricate.

Advocatul poporului.

Documentele, (contractele, obligațiuni, cuitanțe) totdeauna trebuiesc subscribe în fața a doi martori și dacă acela care extradează documentul nu știe scrie, unul dintre martori îi scrie la locul potrivit numele și respectivul extradator pune degetul pe crucea ce se face înaintea numelui, ear' martorul va însemna cumcă numele respectivului, densusul l'a scris acolo și, că documentul s'a și explicat extradatorului.— (Art. de lege LIV. §. 168 din anul 1868).

In scopul stîrpirii lăcustelor, atât servitorii cât și păzitorii de hotar sunt datorii a fi cu atențiune pe unde umblă în lunile Martie până la finea lui Iunie, că nu observă undeva lăcuste în număr mai mare, și dacă observă fără amănare sunt datorii a înștiința aceasta stăpânilor ori antistiei comunale, despre ce se fac atenți toți oamenii din acel loc primejduit. La stîrpirea lăcustelor e dator a participa fiecare om.— (Ord. ministrului de interne Nr. 22441 din 1890).

Medicul casei.

Purgativ (curățenie) pentru copii. Adese-ori este foarte greu de a face pe copii să ia o curățenie și de aceea recurgem la alte mijloace. Astfel facem copilului ficțiuni (trecături) pe burtă cu douăzeci de grame de unt (uleiu) de ricin.

mai vrei ca să te însori cu Maria? Cu toate acestea, acum când ai scăpat-o...

Flăcăul lăsă ochii în jos și zise încet cu un suspin:

— Da, am scăpat-o... și pentru aceasta nu pot s'o mai iau de nevastă... S'ar crede că am scos-o din flacări, ca d-ta se nu mai poți zice că nu mi-o dai, și onoarea unui pompier nu trebuie să fie atinsă!

Ambroise rămase o clipă visător, cu gura căscată și apoi începî să rîză:

— Prostule! îi zise el. Și apoi chiemând pe Maria o împinse în brațele ucenicului, care tremura de bucurie, și zise:

— Na! sărută pe bărbatul tău: o vrednicește nătărău!

Și el întoarse spatele mișcat, spre a șterge o lacrimă care se rostogolea pe fața lui bătrână...

R. Bringer.

La un examen de doctor.

Profesorul: D-le, ce vei face d-ta când vei veni la un bolnav a doua zi, și îl vei găsi într'o stare mai gravă?

Candidatul: O să dau din cap, d-le doctor!

Această doză este întrebuințată pentru un copil de cinci ani. Dacă copilul este mai mic, scădem doza în mod corăspunzător.

Mijloc contra arsurilor prin fosfor. Toată lumea servindu-se de chibrituri (lemnuse) este necesar a se ști de toți în cas dacă ne ardem cu fosfor dela un chibrit ce se facem.

Când rana produsă nu este gravă, ajunge a muia partea arsă în o baie de apă, în care s'a pus magneziu, ear în lipsa ei cretă sau chiar cenușe de lemn din vatră. Când rana este mai rea, atunci trebuie pusă în apă, care se conține a douăzeci parte din cantitatea ei apă de lavela (dela farmacie) și puțină magnezie.

În cinci minute durerea dispare cu totul.

Anecdote din viața medicală.

Prea fricos. — Da ce e asta bărbate, că de o vreme încoace nu mă mai săruți?

— Ce să-ți fac, dragă? doctorul m'a oprit dela lucrurile dulci.

*

Medicul: Ce beai D-ta mai mult, vin sau apă?

Pacientul: Asta depinde dela prietenii cu care sunt.

Medicul: Cum așa?

Pacientul: Dacă plătesc prietenii, beau vin, când e vorba să plătesc eu, beau apă.

Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fênațele) prepararea fênelui și pašunii.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămênța plantelor agricole și sămânatul lor.
4. Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice).
6. Agrolologia (Cunoașterea pământurilor agricole).
7. Agricultura generală [Lucrarea pământului. Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de măruiț pământul].
8. Îngrășămintele [sau gunoșrea pământurilor și Irigațiunile [udarea pământurilor].
9. Prăsirea paserilor de casă [galițe, hoare]. Găinile, curcile, gănușele [bibilicele], găștele, rațele, porumbii [porumbeli].

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom“, la librăria W. Krafft în Sibiu la administrația „Tribuna Poporului“ în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revânzătorilor se dă rabat potrivit.

I. GĂINILE.

Nutrirea și îngrijirea găinilor.

(Reproducerea interzisă).

(Urmare.)

De notat este, că atunci când nutrim găinile noastre și cu nutreț moale, să schimbăm cu el mai des, altfel ele perd pofta de mâncare și vom avea pagubă în ouă și carne.

Este cunoscut, că *ouăle de eamnă* sunt totdeauna mai scumpe ca cele de vară. De aceea pe lângă un grajd al găinilor călduros și curat vom da o deosebită atențiune și nutririi lor în acest restimp. Ca să ne ouă și earna vom alege găini bine nutrite și vom mai adauga la mâncarea moale a lor: rămășițe de carne feartă, piper, vin, foi și semințe de urzică și le mai dăm și semența de cânepă sau in.

Ce privește apa de beut pentru găini, vom observa și aci tot ce am zis despre aceasta la nutrirea puilor.

În fine putem zice, că principalele condițiuni pentru o prăsire de găini rentabilă sunt pe lângă o nutrire corespunzătoare: o curte largă cu pajiște, un grajd luminos și cu mult soare, apă proaspătă și curată, și pentru eamnă un grajd cald.

Ingrășarea găinilor. Afară de ouă putem avea mare folos dela găini îngășându-le. Dela acestea vom avea cu deosebire pe lângă orașe mari, unde se plătesc foarte bine paserile îngășate.

Înainte de a începe cu îngășatul, cocoșii cei tineri când au 4 luni se castrează (scopeșc), sau cum se mai zice, se fac claponi. Această operațiune trebuie făcută de oameni cunoscători, altfel ne mor mulți din ei. Tot cu această ocaziune este obiceiul a le tăia creasta și bărbiile. Carnea claponilor este mai grasă, mai fragedă și mai gustoasă ca a cocoșilor. Dintre puice alegem de acelea, care încă nu au început a oua.

Îngrășatul se face diferit. Găini cu temperament (natură) blând se pot îngășa și în liber. Altele însă trebuie să le ținem închise într'un loc mai strimt și ceva întunecos. În fine se pot chiar îndopa, ceea-ce este în us cu deosebire în Franția. La început le lăsăm libere și le pregătim oare-cum pentru îngășatul propriu zis, adăugându-le la mâncarea obicinuită grăunțe și cu deosebire curuz (porumb). Pentru deplină îngășare apoi le vom închide singuratece vre-o 14—18 zile, când sunt de tot bine îngășate. În tot cursul îngășatului, care poate dura și 6 săptămâni, apa curată și totdeauna proaspătă nu poate lipsi.

Ce privește *îngrijirea găinilor*, trebuie să știm, că numai curățenia cea mai mare ne poate feri de paseri bolnăvicioase și pline de păduchi și alte insecte. Vom curăți

localul găinilor cât și toate vasele, ce le folosesc, cel puțin odată pe săptămână și chiar și zilnic dacă cere trebuința, ear nu numai odată la an, cum este obiceiul în multe locuri. Dacă presărăm în cotețele lor nisip și cenușe, ear în cuiburile lor punem cenușe, floare de pucioasă, praf de tutun (tăbac) etc. și le procurăm și o baie (scaldă) în care se pot curăța singure — atunci insectele nu se pot încuiba. Ca așternut în cotețe folosim nêsip, ferestratură (tărițe de lemn), pleavă sau paie tocate. Dacă stropim ușor cu apă așternutul și presărăm peste el ceva ghips, vom scăpa și de mirosul greu al cotețelor.

Ca baie pentru găini servește un amestec de nêsip uscat, cenușe și ceva floare de pucioasă, flori de romoniță pulverisate (prefăcute în praf) și praf de tutun (tăbac). Această baie trebuie să fie pusă la un loc cu mult soare și uscat, ear earna într'o cutie nu înaltă, chiar în coteț. Lipsa acestei băi face ca găinile să sufere mai mult earna de insecte, fiindcă vara se scaldă în pământul uscat din liber.

Cotețul (grajdul, poiata) găinilor.

Acolo unde ținem mai multe feluri de paseri, toate sunt reunite sub același coperiș și cotețul conține mai multe etaje (caturi). Jos se adăpostesc curcile, găștele și rețele, deasupra lor găinile și sus de tot porumbii (porumbii). Dacă cotețul formează o clădire de sine stătătoare, el este de regulă prea rece earna, afară de cazul când e zidit în mod solid sau prin învelitori de paie, trestie, stuf și chiar și gunoiu (bălegar) putem să menținem căldura potrivită și earna. Cotețele, care sunt alipite de alte clădiri și zac în fața soarelui, sunt ceva mai călduroase și trebuie să știm, căldura în timp de eamnă are a înriurire asupra paserilor de casă în general și asupra găinilor în special de multe-ori mult mai mare decât chiar nutrirea lor. Acolo unde avem puține paseri este mai bine a face cotețul lor în legătură cu grajdul de vite, de care este despărțit numai printr'un părete de scânduri. Dar nici aci nu strică a mai îngrijii și în alt mod de menținerea căldurii.

O altă condițiune, ce trebuie să întrunească un coteț pentru paseri este, ca el să ne ofere siguranță contra șoarecilor, cloșanilor (guzganilor, șobolanilor) și alte animale răpitoare.

Înălțimea cotețelor va fi totdeauna cel puțin 2 metri și calculăm pentru o găină o suprafață de 0.15 metri pătrați, așa că pe un metru pătr. (1 m. lungime și 1 m. lățime) ar veni cam 6 găini. Ferestri destul de mari vor permite intrarea luminei și razelor soarelui în coteț.

Nici-odată podeala de jos (podine) nu va zăcea de-a dreptul pe pământ, ci mai ridicat, așa ca în timpul verii paserile să aibă loc a se putea adăposti în cas de lipsă sub ea. Nici chiar cotețele pentru găște și rațe nu se vor așeza direct pe pământul rece și umed, ci ceva mai înălțate.

(Va urma).

DIVERSE

Contra petelor de praful pe haine de postav. Aceste pete foarte greu de scos se fac de regulă prin faptul, că pe pata de grăsime se așează praful. Pentru a le scoate frecăm petele cu gălbenuși de ou amestecat cu puțin rachiu, și le spălăm în fine cu puțină apă.

Pentru a face să dispară gustul de mucezeală din vin sunt mai multe mijloace. Unul dintre acestea este a trage mai întâiu vinul într'un vas curat. Apoi turnăm în acest vin o jumătate până la un chilogram untdelemn proaspăt și astupăm bine vasul și răstogolim vasul foarte repede de mai multe ori. Untdelemnul absoarbe materiile ce produc mirosurile neplăcute și vinul își recapătă gustul său natural. Untdelemnul lăsat în bute nu face rău vinului, din contră îl ferește de a veni în atingere cu aerul, prin urmare nu se mai strică.

Pentru strungari. Mijlocul cel mai bun pentru lucrurile de oase sau de fildis (os de elefant), cari au căpătat pete uleioase, fie aceste ivite în timpul lucrării, fie de mai înainte, este următorul: Dacă lucrurile sunt gata până la poleit, se pun într'un vas de tinichea [pleu] cu capac ce să poate bine închide, turnând ceva benzin peste ele. Aci se lasă 24 oare, scuturând vasul de mai multe ori; apoi se scot afară și să bagă într'o oală de tinichea sau de fer cu apă și ceva sodă, precum și cu puțințel săpun bun, să fearbă bine. Oase cenușii sau roșii nu să pot albi prin această metodă.

Pentru prăsirea de vite rassa „Pinzgau“ curată.

Din Aciliu (lângă Seliște) i-se scrie «Trib.»: «Mare bucurie a făcut între membrii «Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu» cu locuința aici în Aciliu, cercetarea comitetului central al acestei reuniuni adresată primăriei noastre, prin care i-s-a pus în vedere, că comitetul a cumpărat o vițea rasa Pinzgau din prăsila vitelor stimabilei familii Barcianu din Rășinari, pe care a luat hotărâre a o dăruia aceluia dintre membri, al cărui nume va fi tras la sorți. La sorțirea făcută de primărie norocul a eșit pe partea harnicului nostru învățator Nicolae Iosif de aici, care e și cassar al însoțirii noastre de credit sistem «Raiffeisen». Vițeaua e de tot frumoasă și precum am aflat prețul ei a fost numai cu 100 cor. Dăruitul a subscris un Act de învoire, conform căruia s'a angajat a ține vițeaua exclusiv pentru prăsilă și de a o supune

atât pe aceea, cât și prăsila ei la toate îngrijirile dorite și a o întreține cu nutreț bun și imbelșugat și în fine s'a obligat a pune la timpul seu la dispoziția comitetului cel dintâi vițel sănătos de prăsila vițelei dăruite la vîrsta de cel puțin șese săptămâni. Reuniunea noastră agricolă, la a cărei stăruință s'a întemeiat la noi însoțirea de credit sâtească sistem Raiffeisen, prin dăruirea vițelei și-a câștigat nou titlu la recunoștința noastră».

Știri economice.

Boala la vite. Boala de splină s'a constatat în Ludoș [com. Sibiu] la un cal, ear la vite cornute în Romos, Vaidei și Mărtinești, com. Hunedoarei.

Exportul de vite cornute din Ungaria la Germania e permis la abatorul din Plauen (Saxonia).

Cultura păstravilor între Săcul. Guvernul a întemeiat în comitatul Odorheiului 4 pescării, dând pentru fiecare 45—50 mii icre de păstravi.

Vînzarea veninurilor e permisă în farmaciei numai cu învoirea poliției. La cei-ce vînd și articoli de mîncare nu e deloc permis să se vîndă otrăvi. Cei-ce calcă această ordinațiune a ministrului de interne vor fi amendați cu pedepse până la 100 cor.

Boală de gură în comitatul Făgăraș. Capitanul poliției din Brașov aduce la cunoștință, că în comitatul Făgărașului, pe teritoriul comunei Bran s'a ivit la vite boala de gură și unghii. Deoarece această boală este foarte contagioasă, sunt provocați toți aceia, pe cari îi interesează, să păzască strict ordinele legale în privința aceasta, și a face cunoscut la oficiu imediat îmbolnăvirea vitelor lor.

⇒ AVIS ⇒

Domnii abonați ai foii noastre, care nu au achitat încă abonamentul pe a doua jumătate a anului curent, sunt rugați a ne trimite mica sumă de 2 coroane prin chequul alăturat numărului de față. Pentru expedierea banilor este de ajuns a scrie destușit pe cheque numai numele trimițătorului și suma trimisă, predându-l dimpreună cu banii oficiului postal.

NOUȚĂȚI

Prima colectă pentru catedrală. La colecta întreprinsă în tractul Orăștiei pentru zidirea bisericii catedrale ort. rom. din Sibiu s'au înscris până acum 15 parochi, contribuind cu suma de 540 cor. Colecta începută stă încă deschisă 15 zile spre a se completa

și cu ofertele celorlați preoți din tract, cari nu s'au prezentat încă.

Director al filialei „Albina“. Directorul filialei din Brașov al institutului de credit și economii «Albina», Nicolae Petra-Petrescu, cu 1 Ianuarie 1903 fiind trecut la pensie, direcțiunea «Albinei» a numit director al filialei pe Dr. Nicolae Vecerdea, secretarul institutului. Totodată, pentru serviciile prestate timp de peste 30 de ani, a exprimat dlui Petrescu mulțumită și recunoștință.

Virchow, marele profesor și medic, după cum se telegrafează din Berlin, a încetat din viață. Fusese bolnav de mai multe săptămâni. Moare în vîrstă de 81 ani și e jelit nu numai de întreaga obște germană, ci de toată lumea, căci științelor și medicinei le fusese o rară podoabă.

Cursul anual de industrie casnică la școala specială pentru prelucrarea lemnului în Câmpulung [Bucovina] pentru stolerit, sculptură și strugărit, care urmărește reînvierea și perfecționarea industriei casnice pentru prelucrarea lemnului în Bucovina se va deschide în 15 Septembrie 1902. În acest curs, care durează numai un an se primesc aceia, cari stau în vîrstă de cel puțin 18 ani și au ajuns oare-care dexteritate în sculptură, stolerit ori strugărit, fără să fi învățat la vre-un meșter.

Astfel de oameni dibaci, scrie «Deșteptarea» din Cernăuți, poșede poporul român foarte mulți, numai ar trebui să fie conduși prin un învățămînt sistematic la o dezvoltare mai înaltă în aceeași direcție, precum este în stare a o preda școala specială din Câmpulung.

Voi, cari sunteți chemați a conduce poporul, arătați acestora calea adevărată spre înaintare, lucrați într'acolo, ca fiecare sat să aibă ciobotari, stoleri, covaci, sumanari, jocari proprii. Lucrați spre înființarea de școli profesionale și trimiteți băieții dibaci pe spesele comunei la școala profesională din Câmpulung ori ca învățăcei la meșteri iscusiti.

Cât câștigă Bulgarii în România. O revistă bulgărească din Sofia publică un studiu al d-lui Ghesoff, fost ministru, relativ la beneficiile realizate de muncitorii bulgari în România. Numai grădinarii (zarzavagii) au dus cu dînsii în Bulgaria în 1901 o sumă de 5 milioane 400.000 lei câștig net. În 1900 câștigul lor net în România a fost de 3 milioane 800.000 lei. În ce privește muncitorii agricoli-bulgari, ei câștigă anual în România, între 15—20 milioane lei.

Dar' dela noi câți bani se duc anual în Bulgaria pentru legume și care ar putea foarte bine rămînea la noi, dacă ne-am îndelețnici mai mult cu producerea legumelor.

Noue erupțiuni. După știrile sosite din Basseterre, cu prilejul erupțiunii din nou zilele trecute ale vulcanului Pelée și-au pierdut

vieața 1060 oameni ear' răniți au fost 1600. In statul Morne Rouge n'a rămas un singur om în vieață, ear' comuna Ajoupa Bouillon e numai ruine. Erupția a fost în 31 August.

Toți cei rămași în vieață au fost duși la Fort de France.

*

Programa pentru expoziția de vite dela Orăștie s'a distribuit frunțașilor economi în comunele cari vor lua parte la expoziție. Proprietarii fac pregătiri stăruitoare pentru a presenta vitele lor la expoziție într'o stare cât se poate de frumoasă.

*

Adunarea generală a societății pentru strângerea unui fond de teatru român, ținută în Bistrița, a avut un succes deosebit. Atât inteligența cât și poporul s'a întrecut între ei de a sărbători acele zile de sărbători românești. Intre decisiunile mai de merit amintim că s'a hotărât ca statutele societății să rămână neschimbate, ear a d un area generală din anul viitor să se țină în Sebeșul-săsesc (com. Sibiiului).

*

Meseriașii români din Orăștie și expozițiile din Sibiu. Direcțiunea institutului «Ardeleana» a votat 50 cor. ca ajutor «Reuniunii economice din Orăștie» pentru întipinarea speselor ce Reuniunea a luat asupra sa prin punerea de premii și suportarea speselor de transport pentru meseriașii români din Orăștie, cari vor expune la Sibiu.

*

100 milioane pentru marină. După știri autorizate, în anul acesta se va începe realizarea proiectului întocmit încă de admiralul baron Sterneck pentru întărirea marinei de războiu austro-ungare. Programul se va deservirși în timp de 5 ani, și anume făcându-se trei cuirasate mari și trei încruciaătoare (vapoare de războiu de calibru al doilea), cari vor costa cam 100 mil. cor.

*

Statua lui Mateiu Corvinul, ridicată în Cluj, se va desvêli la 12 Octomvrie. M. Sa va fi reprezentat la această sărbare prin archiducele Iosif, ceea-ce Széll, prim-ministru, a făcut deja cunoscut lui Hegedüs Sándor, președintele comitetului statuei.

*

România la expoziția de pescărie din Viena. Sâmbătă, 6 Sept. n., a fost inaugurată la Viena, în prezența archiducelui Francisc Ferdinand, reprezentând pe Impăratul Francisc Iosif, expozițiunea internațională de pescărie. Secțiunea română a atras deosebita atențiune a archiducelui, care și-a exprimat admirațiunea pentru frumoasele specimene produse de apele românești. Alteța Sa imperială adresând felicitările sale dlui Dr. Antipa, inspectorul general al pescăriilor statului, s'a rostit în termeni foarte măgulitori pentru România și Suveranul ei. Visita archiducelui Francisc Ferdinand în secțiunea română, a durat mai bine de un sfert de oră.

*

Bicicliștii din Orăștie arangiază Sâmbătă în 13 Septemvrie 1902 în sala hotelului «Transsylvania» un curs artistic și

variat, împreună cu dans, la care prin aceasta invită Comitetul. Ordinea: Seara, punct 8 ore curs variat. Seara, punct 8 și 45 minute curs artistic, după care urmează dans. Duminică, în 14, după amezai la 3 ore [la timp favorabil] corso de flori prin stradele principale ale orașului și piața mare. Prețurile de intrare: de persoană 1 cor. 60 fil., de familie până la trei persoane 3 coroane, mai în sus 4 cor., o loge 8 cor. Bilete înainte se pot cumpăra dela dl Gustav Zobel, comerciant și la dl H. Graef librar, ear' seara la cassă.

*

Dela „Asociațiune“. Membrii comitetului central al «Asociațiunii» au ținut Vineri în 5 Sept. n. 1902, o conferență, în care au stabilit timpul plecării lor la adun. generală, care se va ținea în Oravița la 14 și 15 Sept. a. c. Membrii comitetului central vor pleca din Sibiu, Vineri la 12 Sept. a. c., cu trenul de dimineața și vor sosi seara la Timișoara. Aici vor sta peste noapte și vor pleca apoi Sâmbătă dimineața la orele 6, spre Oravița, unde vor sosi la orele 11 a. m., sub conducerea presidentului «Asociațiunii», dl Alexandru Mocsonyi și însoțiți de delegații despărțemintelor, cari vor fi reprezentate la adunarea generală.

*

Un țeran din Oberlieblich, Emil Richter, fiind călcat de un biciclu, a murit în urma contuziunilor îndurate. La secționare s'a constatat, că răposatul avea invers părțile interne ale trupului: plumăna stângă o avea la dreapta, cea dreaptă la stânga, inima la dreapta, etc. Acest rar fenomen fiziologic în limba științifică medicală se numește «situs inversus viscerum».

*

Vasul transatlantic Kaiser Wilhelm II, pe care societatea maritimă germană Lloyd l'a lansat mai zilele trecute la Stetin, va fi cel mai mare și mai rapid vapor din lumea întreagă. Tonagiul său rămâne totuși inferior lui Cedric, al liniei Cunard, dar lungimea sa întrece cu 5 picioare pe aceea a giganticului vas englez. Repeziciunea sa va atinge 29 noduri, (măsură marină) grație mașinelor sale de 38.000 putere de cai

*

Tristă aniversare a fost la 10 Septemvrie. Atunci s'a implinit adecă patru ani, de când Impărăteasa și Regina a fost asasinată lângă lacul de Geneva. In Budapesta s'a ținut un parastas, la care au participat ministri, deputați și înalți dignitari ai statului.

*

Congresul studentesc, ce era să se țină la sfîrșitul lunii Septemvrie în Budapesta, după o declarație publică ce o face Dr. Rudolf Ludwig, president al societății «Corda Fratres», Dr. Szemenyei, presidentul secției maghiare și Zsembery, președintele comitetului de arangiere, nu se va mai ținea. Drept motiv se invoacă, că studenții diferitelor naționalități vor să aducă în congres vorba despre afaceri naționale și astfel s'ar încinge o ceartă, încât i-ar merge vestea.

La Budapesta s'a făcut deci ca și la Viena! In Viena nu se mai ține conferența interparlamentară de teamă, că se vor încăiera deputații de diferite neamuri, ear' în Budapesta nu se mai ține congresul de teamă, că se vor lua la ceartă studenții. »Tr. Pop.«

*

Scoale de menaj în Germania. La școlile de tete din Germania s'a mai creat o clasă special consacrată științei menajului, care se propune cu toată temeinicia. Fetele absolvente ale celor 7 clase existente trec acum în clasa 8, a menajului, unde vin împărțite în grupe de câte 6, reprezentând o mică familie, în care fiecare elevă își are rolul ei bine determinat. Una face pe sora cea mai mare într'o casă și trebuie să prepare și să întrețină focul, să țină mașina curată, să pună masa, să pregătească și să împartă alimentele, a doua se ocupă cu materialul necesar pentru prepararea bucatelor, a treia tîrguește și ține banii, altele sunt ocupate cu spălatul rufelor, așezarea dulapului bucătăriei, etc. După trecerea unui anumit timp rolurile se schimbă, așa ca toate elevele să se poată introduce în toate ramurile economiei de casă. Ce practic e Neamțul!

*

Zece mil de emigranți. In broșura de pe Iulie a publicațiunii «Sztatisztikai Havi Közlemények» se arată, că în decursul acelei luni au emigrat din Ungaria 10.000 de persoane. Pentru America s'au dat 3231 pasapoarte, pentru România 3431.

*

Soufundarea unui vapor în Dunăre. Din Cernavoda se anunță ciocnirea paquebotului unguresc «Ferencz Iozsef» cu vaporul român «Radu-Negru». Vasul unguresc s'a scufundat. Pasagerii și echipagiul de pe bordul seu au fost salvați. Vestea acestui naufragiu a produs în localitate o mare emoțiune.

*

Un turn surpat. Turnul clădit lângă palatul din Schönefeld, lângă Lipsca s'a prăbușit. Cincizeci de lucrători munciau la clădirea lui, când s'a întemplat nenorocirea. Dintre acestia zece au murit, 17 au fost greu răniți, ear 4 s'au ales cu rane mai ușoare. Pagubele materiale trec peste o jumătate milion de marce.

*

O statistică curioasă. Hann, faimosul meteorologist vienez, a făcut calculul asupra periodicității anilor secetoși și ploioși. El s'a folosit de observațiunile făcute la Padov dela 1725, dela Milan dela 1764 și dela Klagenfurt dela 1813. Anii cei mai secetoși au fost 1753, 1788, 1823, 1859 și 1893, din contră maximul de umiditate l-au atins anii 1738, 1773, 1803, 1843 și 1878. In sfîrșit după prevederile sale maximul de secetă va fi din nou atins în 1918, pe când anul 1913 ne va permite să asistăm la o reeditare a diluviului (potopului).

*

Inșelătorie ovreească. Se vestește din Vêrșet, că noul căpitan al orașului, dl Zoltán Szekeres, a vizitat Joi dimineața pe neașteptate cumpenele din magazinele ovreești;

de bucate. Resultatul acestei controle a fost surprinzător. S'a constatat, că cumpenele au fost false, prezentând greutatea de 100 chlg cu 4, 7, 10, ba chiar cu 30 chlg. mai mare. Astfel economii cumpărători plăteau 130 chl. bucate și primeau numai 100 chlg. Cumpenele false au fost confiscate, pecetluite și duse la poliție, unde vor servi ca corpus delicti în procesul pentru înșelăciune, intențat Ovreilor proprietari de bucate. Eată cum se îmbogățesc Ovreii.

Snoave.

Din vremuri vechi...

Un episcop era foarte supărat, pentru că i se vestește că nu știe carte. Află despre aceasta și bucătarul episcopiei, care era țigan.

— Părinte sfințe, doștor de plăcinte și dă gaine fripte, da dă ce ești mohorit și doborât?

— Eși afară țiganel

— Dacă nu vreu și nu vreu. Mai bine ma duc la Vlădica dăla Mitrofonie ca să-mi ia darul mie, și, dacă n'oi avea parte și m'or găsi fără carte, va peri un țiganos, d'apoi nu un vlădicos.

A muncit țiganul pe Vlădica pân-ce a rămas ca, la examenul ce era să-i facă niște prieteni episcopului, să se ducă țiganul în locul lui, mai ales fiindcă țiganul sēmăna cu vlădica.

Un profesor dintre examinatori face cu degetul o notă pe masa, unde se făcea examenul. Țiganul o desparte în patru părți. Un alt profesor arată cu degetele astfel, ca și-cum l'ar întreba pe țigan ce iese din roată. Țiganul ridică mâna în sus și apoi o coboară repede spre roată, fixând pe profesori.

S'a terminat examenul. S'a dus țiganul, fiind îmbrăcat în vestminte de Vlădica. S'a făcut raport la metropolie, că episcopul știe carte.

— Cum?

— Eu am întrebat, făcând un semn, dacă pământul este rotund și dacă are apă împrejur, și episcopul a răspuns, că rotund este, că are apă împrejur și are și prin centru apă. Apoi l'am întrebat, tot prin semne, dacă este adevărat că pământul produce multe lucruri; ear' el mi-a răspuns, că n'ar produce nimic, dacă n'ar fi ploi de sus.

Ajungând țiganul la vlădica spuse:

— Părințele sufletele, toți erau flămânzi și-mi cereau să fac o plăcintă cât o roată de car. Eu le spusei, tot prin semne, c'o să fac plăcinta, dar' s'o tăiem în patru: una mie, una lor, una Mitrofonitului și una Preasfinției-Tale. Apoi m'a întrebat, tot prin semne, dacă o să aibă unt plăcinta, și eu le-am răspuns, prin semne, că fără să-i torn unt într'insa nici nu m'apuc s'o fac! Ei, dac'au văzut așa, mi au dat drumul și eată-mel

Evidență

pentru oficiile parohiale și protopresb.

Septemvrie.

Inceperea anului școlar.

Timpul de instrucțiune în sate e cel puțin de 8 luni, în orașe și opide cel puțin de 9 luni.

30 Septemvrie terminul pentru depunerea examenului de pe cursul I. pedagogic pe cale particulară.

Cursul pieții din Budapesta

— în 9 Sept. 1902 n. —

	per 50 kigr.	
Grâu	cor. 6.80 până la	7.55
Săcară	5.95	6.30
Orz	5.15	5.40
Ovės	5.70	6.90
Cucuruz	5.35	6.—
Rapiță	9.70	10.—
Untură	71.—	71.50
Slănină	61.—	68.—
Prune uscate	—	—
Lictar	—	—

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 17—23 Sept. n.

17. Baia de Criș. Marcod. Orșova.
18. Brad. Ciaki-Gârbău. Panciova.
19. Arghiehat. Lupșa.
20. Capolnaș. Lăpușul-român. Sărmașul-mare.
21. Dobra. Huedin. Ibașfalău. Lechința. Lipova. Poiana. Racșul de jos. S.-Miclăuș. S.-Mărie.
22. Abrud. Tinca.
23. Idvor.

Călindarul vechiu și nou a săptămânii.

Dum. 12 d. Rusalii, ev. Mat., c. 19, g. 3, v. 1.

Dum.	1. Cuv. Simeon Stîlp.	14. Înălț. †
Luni	2. Muc. Mamaut	15. Nicodim
Martî	3. Muc. Antim	16. Ludmila
Merc.	4. M. Vavila	17. Lambert.
Joi	5. Sf. proroc Zah.	18. Toma A.
Vineri	6. Min. Arch. Mih.	19. Ianuarius
Sâmb.	7. Sf. muc. Gosont.	20. Eustasius

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Intr'o bună familie română

6— **In Sibiiu** (87)

se primesc școlari din provincie

Intreținere și educație bună.

Limba germană și română precum și pian (clavir) se poate învăța perfect.

A se adresa Administrației noastre.

Sz. 907—1902. vég.

103 (1—1)

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1902. évi Sp. I 266/3 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt Kaess Rudolf vilanyvilágítási vállalata szászvárosi lakos és végrehajtató javára Bercian Laurian szászvárosi lakos és végrehajtást szenvedett ellen 312 kor. 62 fill. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül és lefoglalt és 1037 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: különféle butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. bíróság 1902-ik évi 652/2 sz. végzése folytán ht. 289 kor. 12 fill. tőkekövetelés, ennek 1902. évi IX/2-től járó 5% kamatai és eddig összesen..... kor. .... fillerben bírósággal már megállapított, valamint ezuttal 5 kor. 80 fil. árverés kitűzetési költségek erejéig Szászvároson ados lakásán leendő esz-közlésére 1902 évi szept. hó 25. napjának d. n. 2. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénzfizetés mellett fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. A befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyeztetni.

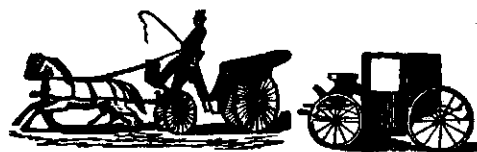
Kelt Szászvároson, 1902. évi szeptember hó 1. napján.

Rácz Árpád,
kir. bír. végreh.

Kapranozai Mátyás

in Orăștie (Drumul țeril)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri
cară și recușite economice,

primește tot felul de reparaturi ce taie în branșa aceasta, precum și trăsuri vechi în schimb pentru cele noue.

16— Prețuri moderate. (40)

Lucru solid și durabil pe lângă garanță.

Nu există
Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile
ca acelea care le expediază de 28 ani
MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în **BUDA-PESTA**

Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33.* Localul de vânzare: *Str. Andrassy 23.*

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

24-52

Se află de vânzare

Casa Wertheimiană

mare cu două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la

Administrația „Bunul Econom”.

„ARDELEANA”

instit. de credit și de economii societate
pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele
proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c.

Starea depunerilor: peste 2.000.000 c.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5 1/2% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute **prin postă** se efectuează cu **reîntoarcerea postei**.

(48) 23—

Direcțiunea.

Moartea cloșanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloșani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă

Se capătă în pachete cu câte **30 cr.** la farmacia: **N. Vlad din Orăștie.**

(71)

5-7

Se caută

UN ÎNVĂȚĂGEL

LA TIPOGRAFIA

„IDEAL” din Hunedoara

să fie român din casă bună,
având cunoștința limbii germane sau ungurești.

(102) 2-10

Se aduce la cunoștința publică, că în

(46) **HUNEDOARA (PIAȚA-MARE)** 14—

s'a deschis o

Tipografie,

Librărie și cu un **Deposit de tipărituri** sub numele:

„**IDEAL**”

Institut tipografic în Hunedoara.

Tipografia primește ori-ce fel de lucrare tipografică.

➤ **Serviciu prompt.** ⚡

Executare cu acuratețe și ieftină.

Avis.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. publică că la

„Panonia” Cafenea și Restaurațiune de azi înainte costă din „**Berea Coroana**” de prima calitate

Un pahar 8 cruceri.

Zilnic bere proaspătă — Popicarie. — Gulaș mie 6 cr.

Orăștie 25 Iulie 1902.

(21) 17

Cu toată stima

Carol Schurek

Restaurator.

Cea mai ieftină societate de asigurare este:

THE STANDARD

LIFE ASSURANCE COMPANY

(„STANDARD”, societate de asigurare asupra vieții).

➤ Fondată la 1825. ⚡

Gubernur: Principele Buccleuch and Queensberry.

Sediul: Edinburgh, 3 George Street.

Filiala pentru Ungaria: Budapesta, str. Kossuth 4.

Agentură principală:

Orăștie (Szászváros), Piața mare Nr. 2,

unde se pot adresa și se rezolvă corespondențe în limba română.

Informațiuni se dau și la administrațiunea foii „Bunul Econom”.

Venituri anuale . . . . K. 31.793.839—

Profit împărțit . . . . K. 170.000.000—

Averea societății . . . . K. 249.302.420—

Asigurări plătite . . . . K. 508.000.000—

Societatea „Standard” contractează ori-ce asigurări asupra vieții, oferind garanții depline, împreună cu condițiunile cele mai liberale și primele cele mai ieftine. (105)

„AGRICOLA”

însoțire economică de magazin și anticipații

1-26

și-a început activitatea

(104)

în piața din

HUNEDOARA.

Cancelaria însoțirii se află în piața: casele Doamnei v. d. POPOVICI.

Magazinul însoț. se află în piața: casele MÁTYÁSFFY.

Însoțirea „Agricola” cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, țărțe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaerice).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și ia acoperire de conturi-courante.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri în rate.

In sfârșit îngrijeste ori-ce afaceri comerciale de intermediare.